

EESTI ja EUROOPA LIIT

juuni 2001

20

Euroopa Liidu konkurentsipoliitika

Euroopa Liidu ühise konkurentsipoliitika eesmärk on tagada kaupade ja teenuste vaba liikumine liikmesriikide vahel ning ühesugused konkurentsieeskirjad liidu siseturul. Nende eeskirjade järgimise nõue peab kindlustama ettevõtjatele, sõltumata nende omandivormist, võrdse võimaluse turule-tulekuks ja seal tegutsemiseks. Tõhusa konkurentsiga kaasneb uuenduste levik, mis tagab tarbijale kõrgema kvaliteediga kaubad ja teenused ning madalamad hinnad.

Konkurentsipoliitika keskendub kahele põhisuunale: ühelt poolt püütakse vältida liigset turujõu koondumist (mis võimaldab turgu valitseval ettevõtjal tegutseda oma konkurentidest ja tarbijatest sõltumatuna), teisalt aga liikmesriikide ametivõimude sekkumist turul toimuvasse selleks, et toetada omamaiseid ettevõtjaid. Peetakse silmas põhimõtet, et Euroopa Liidu liikmesriikide vahelt kaotatud tollitõkked ja piiritakistused ei tohi asendada turgu valitsevate ettevõtjate või valitsuste seatavate piirangutega. Üksnes tõhusa konkurentsiga säilitamine Euroopa Liidu siseturul tagab, et tarbija saab kaubad ja teenused kätte võimalikult soodsalt.

Konkurentsipiiravate kokkulepete, otsuste ja kooskõlastatud tegevuse keeld

Euroopa Liit peab üheks suuremaks ohuks konkurentsile ning kaupade ja teenuste vabale liikumisele seda, kui ettevõtjad omavaheliste kokkulepete, ettevõtjate ühenduste otsuste või kooskõlastatud tegevuse teel hakkavad mõnel kaubaturul oluliselt konkurentsivabadust piirama. Omavahelise kokkuleppe tõttu võivad seni konkurentsist tulenevaid riske kandnud iseseisvad ettevõtjad hakata käituma samamoodi nagu turgu valitsev ettevõtja või isegi nii nagu monopol. Just seetõttu on seda laadi ettevõtjate kokkulepped, ettevõtjate ühenduste otsused või kooskõlastatud tegevus keelatud.

Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 81 kohaselt on **ühisturuga kokkusobimatud ja keelatud** kõik sellised ettevõtjatevahelised kokkulepped, ettevõtjate ühenduste otsused või kooskõlastatud tegevus, mis võivad mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust ning mille eesmärgiks on takistada, piirata või kahjustada konkurentsivabadust. Iseäranis kahjulikud on kokkulepped, otsused ja tegevus, millega:

- otseselt või kaudselt määratakse kindlaks ostu- või müügihinnad või muud tehingutingimused;
- piiratakse või kontrollitakse tootmist, turge, tehnilist arengut või investeeringuid;
- jagatakse turge või tarneallikaid;

- rakendatakse võrdväärsete tehingute puhul erinevaid tingimusi, pannes nii ühed partnerid ebasoodsamasse, teised soodsamasse konkurentsiolukorda;
- seatakse lepingu sõlmimise eeltingimuseks teise poole nõusolek võtta endale lisakohustusi, mis oma laadilt või kaubandustavade kohaselt ei ole seotud lepingu objektiga.

Asutamislepingu artikli 81 lõike 3 järgi võib jätta need keelud kohaldamata, kui ettevõtjatevahelise kokkuleppe, otsuse või kooskõlastatud tegevuse tulemusel paraneb kaupade tootmine ja levik või edeneb tehniline ja majanduslik progress, millest saab kasu tarbija. Sel juhul tuleb Euroopa Komisjonilt taotleda individuaalne erand. Samuti võib jätta need keelud kohaldamata, kui niisuguse kokkuleppe puhul kehtib grupierand. Sellise erandi andmine teatud konkurentsipiiravate kokkulepete ja kooskõlastatud tegevuse kohta tähendab sisuliselt, et seda liiki kokkulepped ja kooskõlastatud tegevus on vabastatud keelu alt, juhul kui need vastavad komisjoni grupierandeid käsitleva määrusega sätestatud tingimustele.

Euroopa Komisjon on kehtestanud grupierandid järgmist liiki kokkulepetele:

- teatud vertikaalsed kokkulepped (kaupade ja teenuste turustamise ja ostu kokkulepped, frantsiiskokkulepped);
- mootorsõidukite turustamise ja teeninduse kokkulepped;
- uurimis- ja arenduskokkulepped;
- tehnosiirde kokkulepped;
- spetsialiseerumiskokkulepped;
- teatud liiki kokkulepped, otsused ja kooskõlastatud tegevus kindlustussektoris;
- teatud liiki kokkulepped ja kooskõlastatud tegevus mere- ja õhutranspordi sektoris.

Eriti ohtlikuks konkurentsivabadusele peetakse hinnakokkuleppeid ja hinnakujundustingimuste ning turu jagamise kokkuleppeid.

Turgu valitseva seisundi kuritarvitamine

Asutamislepingu artikli 82 kohaselt on turgu valitseva seisundi kuritarvitamine ühe või mitme ettevõtja poolt ühisturus või selle olulises osas **keelatud ja siseturuga kokkusobimatu niivõrd, kui võrd see võib mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust.**

Kui võrrelda konkurentsipiiravaid kokkuleppeid keelavat artiklit 81 ja turgu valitseva seisundi kuritarvitamist keelavat artiklit 82, siis nendes loetletud keelatud tegevused on sisuliselt samad. Konkurentsipiirava kokkuleppe

Määrus – Euroopa Liidu õigusakt, mis on kõigis liikmesriikides tervikuna ja vahetult kohaldatav, ilma et liikmesriik võtaks selle rakendamiseks vastu õigusakte.

Vertikaalne kokkulepe on eri tasanditel tegutsevate ning põhiliselt mittekonkureerivate ettevõtjate, näiteks tarnija ja jaemüüjate vahel sõlmitud kokkulepe.

Turgu valitseva ettevõtja põhitunnuseks on, et oma seisundi tõttu saab ta turul käituda oma konkurentidest, klientidest ja tarbijatest sõltumata. Niisugune seisund võib tal olla oma suure turuosa, finantsseisundi, turulepääsute, intellektuaalomandi õiguste ja muude selliste asjaolude tõttu.

Monopoolne seisund turul on ettevõtjal, kes mingil põhjusel tegutseb sellel kaubaturul ainsa ettevõtjana.

Euroopa Liidu ühise konkurentsipoliitika eesmärk on tagada kaupade ja teenuste vaba liikumine liikmesriikide vahel ning ühesugused konkurentsieeskirjad liidu siseturul. Nende eeskirjade järgimise nõue peab kindlustama ettevõtjatele, sõltumata nende omandivormist, võrdse võimaluse turule tulekuks ja seal tegutsemiseks. Tõhusa konkurentsiga kaasneb uuenduste levik, mis tagab tarbijale kõrgema kvaliteediga kaubad ja teenused ning madalamad hinnad.

Konkurentsipoliitika keskendub kahele põhisuunale: ühelt poolt püütakse vältida liigset turujõu koondumist (mis võimaldab turgu valitseval ettevõtjal tegutseda oma konkurentidest ja tarbijatest sõltumata), teisalt aga liikmesriikide ametivõimude sekkumist turul toimuvasse selleks, et toetada omamaiseid ettevõtjaid. Peetakse silmas põhimõtet, et Euroopa Liidu liikmesriikide vahelt kaotatud tollitõkked ja piiritakistused ei tohi asendada turgu valitsevate ettevõtjate või valitsuste seatavate piirangutega. Üksnes tõhusa konkurentsiga säilitamine Euroopa Liidu siseturul tagab, et tarbija saab kaubad ja teenused kätte võimalikult soodsalt.

Konkurentsipiiravate kokkulepete, otsuste ja kooskõlastatud tegevuse keeld

Euroopa Liit peab üheks suuremaks ohuks konkurentsile ning kaupade ja teenuste vabale liikumisele seda, kui ettevõtjad omavaheliste kokkulepete, ettevõtjate ühenduste otsuste või kooskõlastatud tegevuse teel hakkavad mõnel kaubaturul oluliselt konkurentsivabadust piirama. Omavahelise kokkuleppe tõttu võivad seni konkurentsist tulenevaid riske kandnud iseseisvad ettevõtjad hakata käituma samamoodi nagu turgu valitsev ettevõtja või isegi nii nagu monopol. Just seetõttu on seda laadi ettevõtjate kokkulepped, ettevõtjate ühenduste otsused või kooskõlastatud tegevus keelatud.

Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 81 kohaselt on **ühisturuga kokkusobimatud ja keelatud** kõik sellised ettevõtjatevahelised kokkulepped, ettevõtjate ühenduste otsused või kooskõlastatud tegevus, mis võivad mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust ning mille eesmärgiks on takistada, piirata või kahjustada konkurentsiga ühisturu piires. Iseäranis kahjulikud on kokkulepped, otsused ja tegevus, millega:

- otseselt või kaudselt määratakse kindlaks ostu- või müügihinnad või muud tehingutingimused;
- piiratakse või kontrollitakse tootmist, turge, tehnilist arengut või investeringuid;
- jagatakse turge või tarneallikaid;
- rakendatakse võrdväärsete tehingute puhul erinevaid tingimusi, pannes nii ühed partnerid ebasoodsamasse, teised soodsamasse konkurentsiolukorda;
- seatakse lepingu sõlmimise eeltingimuseks teise poole nõusolek võtta endale lisakohustusi, mis oma laadilt või kaubandustavade kohaselt ei ole seotud lepingu objektiga.

Asutamislepingu artikli 81 lõike 3 järgi võib jätta need keelud kohaldamata, kui ettevõtjatevahelise kokkuleppe, otsuse või kooskõlastatud tegevuse tulemusel paraneb kaupade tootmine ja levik või edeneb tehniline ja majanduslik progress, millest saab kasu tarbija. Sel juhul tuleb

Euroopa Komisjonilt taotleda individuaalne erand. Samuti võib jätta need keelud kohaldamata, kui niisuguse kokkuleppe puhul kehtib grupierand. Sellise erandi andmine teatud konkurentsipiiravate kokkulepete ja kooskõlastatud tegevuse kohta tähendab sisuliselt, et seda liiki kokkulepped ja kooskõlastatud tegevus on vabastatud keelu alt, juhul kui need vastavad komisjoni grupierandeid käsitleva määrusega sätestatud tingimustele.

Euroopa Komisjon on kehtestanud grupierandid järgmist liiki kokkulepetele:

- teatud vertikaalsed kokkulepped (kaupade ja teenuste turustamise ja ostu kokkulepped, frantsiisikokkulepped);
- mootorsõidukite turustamise ja teeninduse kokkulepped;
- uurimis- ja arenduskokkulepped;
- tehnosiirde kokkulepped;
- spetsialiseerumiskokkulepped;
- teatud liiki kokkulepped, otsused ja kooskõlastatud tegevus kindlustussektoris;
- teatud liiki kokkulepped ja kooskõlastatud tegevus mere- ja õhutranspordi sektoris.

Eriti ohtlikuks konkurentsiolukorrale peetakse hinnakokkuleppeid ja hinnakujundustingimuste ning turu jagamise kokkuleppeid.

Turgu valitseva seisundi kuritarvitamine

Asutamislepingu artikli 82 kohaselt on turgu valitseva seisundi kuritarvitamine ühe või mitme ettevõtja poolt ühisturus või selle olulisel osal **keelatud ja siseturuga kokkusobimatu niivõrd, kui võrd see võib mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust.**

Kui võrrelda konkurentsipiiravaid kokkuleppeid keelavat artiklit 81 ja turgu valitseva seisundi kuritarvitamist keelavat artiklit 82, siis nendes loetletud keelatud tegevused on sisuliselt samad. Konkurentsipiirava kokkuleppe ehk kartellikokkuleppe sõlmimise eesmärgiks on eelkõige vähendada konkurentsiga seonduvaid riske ja ebakindlust ning saavutada selle kokkuleppe teel ühiselt turgu valitsev seisund. Kui näiteks teatud hulk turul tegutsevaid konkurente lepib kokku oma toodete hinnas, siis annab see neile kindluse, et nad ei kaota oma kliente ega tarbijaid konkurentide pakutava madalama hinna tõttu. Turgu valitsev ettevõtja võib juba oma seisundi tõttu sundida partneritele peale ebaõiglase hinnakujunduse, seada selliseid tingimusi kokkuleppe sõlmimiseks, millega teine pool vaba valiku korral ei nõustuks.

Oluline on tähele panna, et keelatud ei ole turgu valitsev seisund ise, vaid selle seisundi kuritarvitamine.

Intellektuaalomandi kaitse ja konkurentsioigus

Konkurentsieeskirjade kohaldamine intellektuaalomandi (sealhulgas tööstusomandi) ning oskusteabe ja ärisaladuste kasutamise ja üleandmise kokkulepetele tekitab mõningaid probleeme, sest konkurentsioiguse ja intellektuaalomandi kaitse eesmärgid on erinevad.

Konkurentsioigus kaitseb võistlust äris ning on suunatud konkurentsipiirangute ja turutõkete kõrvaldamisele, et tagada kaupade ja teenuste vaba liikumine ja avatud turg.

Komisjon uurib pidevalt konkurentsiolekorda Euroopa Liidu eri kaubaturgudel, üritades välja selgitada võimalikku konkurentsieeskirjade rikkumist. Kõik liidu territooriumil tegutsevad ettevõtjad ja füüsilised isikud võivad esitada komisjonile kaebuse, kui nad soovivad teavitada nende eeskirjade eiramisest või leiavad, et nende asjakohaseid õigusi on rikutud.

Komisjonile on antud laialdased volitused konkurentsiolekorra uurimiseks, vajaliku informatsiooni saamiseks ettevõtjatel ja kahtluse korral ettevõtjate tegevuskoha kontrollimiseks. Rikkumise tuvastamisel tegutseb Euroopa Komisjon lausa majanduspoliitise volitustes. Tal on õigus nõuda kahtlusalustelt ettevõtjatel kõiki dokumente, kaasa arvatud raamatupidamisdokumendid, ning kui vaja, korraldada läbiotsimisi ettevõtjate peakorteris, kontoris jm. Samuti võivad komisjoni esindajad nõuda ettevõtjatel või nende volitatud esindajatel suuliselt ja kirjalikult seletusi. Ettevõtjad on kohustatud andma komisjoni käsutusse kõik materjalid, mida ta on soovinud. Kui seda nõuet ei täideta või sellega viivitatakse, on komisjonil õigus määrata perioodilisi trahve (50–1000 eurot päevas). Liikmesriikide konkurentsi järelevalve asutused on kohustatud tegema komisjoniga koostööd: abistama teda kontrollkäikudel ja tagama, et kogu vajalik informatsioon jõuaks liikmesriigist komisjoni.

Kui komisjon on tuvastanud, et ettevõtja või liikmesriigi valitsus on rikkunud konkurentsieeskirju, võib ta teha asjakohaseid ettepanekuid, nõuda rikkujalt väärsummade korrigeerimist või tekitatud kahju hüvitamist ning rakendada sanktsioone. Sanktsioonide rakendamisel võtab komisjon arvesse rikkumise raskusastet ja selle kestust, aga ka ettevõtja koostööd komisjoniga uurimisperioodil. Keelatud kokkulepped kuulutatakse tühiuks ning kokkulepped osalenu ettevõtjatele või turgu valitsevat seisundit kuritarvitanud ettevõtjale võidakse määrata suuri trahve, mis võivad ulatuda kümne protsendini ettevõtja üldisest aastakäibest. Näiteks määras komisjon 1998. aastal 102 miljoni euro suuruse trahvi Volkswagenile, sest viimane keelas Itaalia diileritel täita klientide tellimusi Saksamaalt ja Austriast põhjusel, et Itaalias olid autod odavamad. Komisjoni otsuseid võib vaidlustada Euroopa Ühenduse esimese astme kohtus ja Euroopa Kohtus.

Riigiabi

Asutamislepingu artikli 87 kohaselt on riigiabi igasugune liikmesriigi või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis moonutab või ähvardab moonutada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist. Üldise põhimõtte kohaselt on niisugune riigiabi, mis moonutab Euroopa Liidus konkurentsiolekorda ja liikmesriikidevahelist kaubandust, keelatud.

Ekki Euroopa Liit suhtub üldiselt riigiabisse negatiivselt, lubab artikkel 87 järgmisi erandeid:

- abi, mis on siseturu ja konkurentsipoliitikaga kooskõlas (sotsiaalabi, abi loodusõnnetuste tagajärgede likvideerimiseks ning Saksa valitsuse antav abi Ida-Saksamaa majanduse ülesehitamiseks ja reformimiseks);
- abi, mida võib lugeda kooskõlas olevaks siseturu ja konkurentsieeskirjadega (abi majandusarengu

edendamiseks madala elatustasemega või suure tööpuudusega piirkondades, abi üleeuroopalist huvi pakkuva olulise projekti elluviimiseks, abi teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengu soodustamiseks, abi kultuuri edendamiseks ja muu abi, mida komisjoni ettepaneku põhjal kvalifitseeritud hääleteenamusega võib kindlaks määrata nõukogu).

Abi antakse kas otsetoetustena, maksusoodustustena, sooduslaenukena, valitsuse garantiidena või muudes vormides.

Kui ettevõtjale antud riigiabi suurus ületab 100 000 eurot (1,5 miljonit krooni), on asjakohase liikmesriigi valitsus kohustatud teavitama komisjoni sellest enne abi rakendamist.

Euroopa Liit on valdkonniti kehtestanud erinevad riigiabi andmise piirmäärad (riigiabi osatähtsuse kogu projekti või programmi kuludest). Riigiabi peab olema stimuleeriva mõjuga, ajaliselt piiratud ning proportsionaalne nende meetmetega, milleks see on kavandatud. Euroopa Liidus antakse protsentuaalselt kõige rohkem regionaalabi.

Kui komisjon leiab, et mõnel juhul ei sobi riigiabi kokku siseturuga või kasutatakse abi valel eesmärgil, peab asjassepuutuv riik säärase riigiabi andmise lõpetama või seda muutma. Kui riik ei täida komisjoni otsust, võib komisjon või huvitatud liikmesriik anda asja Euroopa Kohtusse.

Riigihanked

Riigihangete puhul on Euroopa Liit sätestanud väga range teavitamise ja hankekonkursside korraldamise korra. Liikmesriigid ei tohi hankekonkurssidel eelistada üksnes omamaiseid ettevõtjaid, vaid ka teiste liikmesriikide ettevõtjatel peab olema võimalus pakkumistel osaleda. Sõltuvalt ehitustööde, teenuste ning asjade maksumusest on Euroopa Liidu kehtestanud teatud miinimummäärad, millest alates hange tuleb välja kuulutada Euroopa Liidu tasandil.

Sellest põhimõttest pole seni siiski suudetud kuigi palju kinni pidada, sest riigid kalduvad eelistama omamaiseid ettevõtjaid. Põhjus on poliitiline: liikmesriikide valitsused peavad arvestama oma valijaskonnaga, kes tihti arvab, et riiklike tellimuste andmine välismaistele ettevõtjatele ei ole kooskõlas kohaliku tööjõuturu huvidega.

Euroopa Liidu konkurentsipoliitika põhialused

Euroopa Liidu konkurentsipoliitika põhialused on sätestatud asutamislepingus (samad eeskirjad sisalduvad ka Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse asutamislepingus). Vastava alama astme õigusaktideks on nõukogu ja komisjoni määrused. Teatud eriomased konkurentsieeskirjad mõnes majandustegevuse valdkonnas (näiteks telekommunikatsioon, elektrisektor) on esitatud ka vastavasisulistest direktiividest.

Asutamislepingus on esitatud konkurentsipoliitika üldpõhimõtted järgmiselt (artiklite numeratsioon on Amsterdami lepingu järgi):

Direktiiv – Euroopa Liidu õigusakt, mis on liikmesriikidele siduv saavutatavate eesmärkide poolest, kui mille puhul liikmesriik võib ise valida, millist siseriiklikku õigusakti kasutada selle ülevõtmiseks oma õigussüsteemi.

- artiklid 3 ja 10 määratlevad konkurentsipoliitika eesmärgid;
- artikkel 36 käsitleb konkurentsieeskirjade kohaldamist põllumajandussaaduste tootmise ja turustamise suhtes;
- artikkel 81 kehtestab ettevõtjatevaheliste konkurentsi piiravate kokkulepete, otsuste ja kooskõlastatud tegevuse keelu;
- artikkel 82 kehtestab turgu valitseva seisundi kuritarvitamise keelu ühele või mitmele ettevõtjale;
- artikkel 85 sätestab Euroopa Komisjoni volitused konkurentsi järelevalve teostamiseks;
- artikkel 86 kehtestab konkurentsieeskirjade kohaldamise avalikele ettevõtjatele ja ettevõtjatele, kellele liikmesriik on andnud eri- või ainuõiguse;
- artiklid 87–89 sätestavad riigiabi andmise eeskirjad.

Asutamislepingu konkurentsieeskirjade kohaldamiseks on nõukogu ja komisjon vastu võtnud määrusi, näiteks:

- nõukogu määrus 17/62 sätestab asutamislepingu artiklite 81 ja 82 kohaldamise, andes komisjonile volitused teostada järelevalvet konkurentsieeskirjade järgimise üle ning vajaduse korral karistada nende rikkujaid;
- nõukogu määrus 19/65 asutamislepingu artikli 81 lõike 3 kohaldamiseks teatud kokkulepete ja kooskõlastatud tegevuste suhtes, s.t teatud liiki kokkulepete ja kooskõlastatud tegevuse vabastamine konkurentsi piiravate kokkulepete ja kooskõlastatud tegevuse keelu alt juhul, kui need on kooskõlas asjakohaste komisjoni määruste tingimustega (grupierandid);
- nõukogu määrus 4064/89 sätestab eeskirjad turujõu koondumise kontrollimiseks.

Mõne majandusharu iseärasusi arvestades on kehtestatud eraldi eeskirjad konkurentsinoüete kohaldamiseks järgmistes tegevusvaldkondades:

- söe- ja terasetööstus (vastavasisulised eeskirjad on 1951. aastal sõlmitud Euroopa Söe- ja Teraseühenduse asutamislepingus);
- põllumajandus (Euroopa Liidu ühine põllumajanduspoliitika, nõukogu määrus 26/62 konkurentsieeskirjade kohaldamise kohta põllumajandussaaduste tootmisel ja nendega kauplemisel);
- transport (Euroopa Liidu ühine transpordipoliitika, nõukogu määrus 1017/68 konkurentsieeskirjade kohaldamise kohta raudtee-, maantee- ja siseveekogude transpordile, samuti grupierandeid käsitlevad määrused transpordisektoris);
- energeetika (ühine energiapoliitika, vastavasisulised direktiivid);
- telekommunikatsioon (asjakohaseid eeskirju kehtestavad direktiivid);
- relvastus, relvatehnoloogia ja sõjavarustus.

Neidsamu konkurentsieeskirju, mis kehtivad Euroopa Liidu liikmesriikide ettevõtjate kohta, kohaldatakse ka

liidu territooriumil tegutsevatele kolmandate riikide ettevõtjatele.

Eesti ja Euroopa Liidu konkurentsipoliitika

Euroopa Liidu ja Eesti vahel sõlmitud assotsiatsiooni- lepingu ehk Euroopa lepingu artiklis 63 sisalduvad samad konkurentsieeskirjad, mis on Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklites 81, 82 ja 87. Neid kohaldatakse sellistele konkurentsi piiravatele tegevustele ja riigiabi andmise juhtumitele, mis võivad mõjutada kaubavahetust liidu liikmesriikide ja Eesti vahel. Eesti valitsus on kiitnud heaks vajalikud eeskirjad Euroopa lepingu konkurentsinoüete rakendamiseks. Konkurentsi- juhtumeid, mis võivad mõjutada kaubavahetust liikmesriikide ja Eesti vahel, uurib ühelt poolt Euroopa Komisjon ja teiselt poolt Eesti Konkurentsiamet. Riigiabi eeskirjade järgimise järelevalveks teeb Euroopa Komisjoniga koostööd meie rahandusministeerium.

Need konkurentsi järelevalve asutused peavad teavitama teineteist juhtumitest, mis võivad mõjutada kaubavahetust liidu liikmesriikide ja Eesti vahel ja mis rakenduseeskirjade kohaselt kuuluvad teise poole pädevusse. Kui komisjon või konkurentsiamet leiab, et teise poole territooriumil toimuv konkurentsivastane tegevus mõjutab märgatavalt ettevõtjate olulisi huvisid, võib ta nõuda menetluse algatamist niisuguse tegevuse lõpetamiseks.

Sisuliselt on Eesti konkurentsiseadus ühtlustatud asutamislepingu konkurentsieeskirjadega ning Eestis järgitakse Euroopa Liidu konkurentsinoüeteid mitmes majandusvaldkonnas juba enne liitumist. Näiteks endiste monopoolsete sektorite liberaliseerimisel ja nende konkurentsile avamisel on Eesti mõnestki liikmesriigist ette jõudnud, seega pole sel alal pärast liitumist suuri muutusi ette näha

Euroopa Liidus arutatakse konkurentsieeskirjade kohaldamise detsentraliseerimist ja üsna pea võetakse see käsile. See tähendab, et paljud konkurentsijuhtumid, millega praegu tegeleb Euroopa Komisjon, antakse liikmesriikide konkurentsiametite pädevusse ning liikmesriigid peavad hakkama otse kohaldama Euroopa Liidu konkurentsieeskirju. See protsess eeldab tihedat ja usalduslikku koostööd komisjoni ja liikmesriikide vahel, samuti liikmesriikide konkurentsiametite tihedat koostööd.

Kolmandad riigid – riigid, mis ei kuulu Euroopa Liidu ega Euroopa Majandusruumi koosseisu.

Euroopa Liidu Infosekretariaat

Riigikantslelei, Stenbocki maja, Rahukohtu 3, 15161 Tallinn, Eesti
15161 Tallinn
tel +372 693 5950 e-post elis@rk.ee
faks +372 693 5957 <http://www.elis.ee>